

Szellem a fazékból - Aki nem ebédelt

2012 október 21. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Tamási Áron azt írja: "Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne." Krúdy sosem volt otthon.

Amikor a millennium évében Pestre költözött, hónapos szobákban húzta meg magát a Józsefvárosban. Három évvel később feleségül vette Spiegler Bellát (a híres rabbi lányát), de hamar összekülönbözött az asszonnyal, aki

Satanella álnéven beszélyeket írt. Krúdy el?ször áthurcolkodott a "kakasos házba", a város leghíresebb bordélyába, majd a Meteor szálloda cselédszobájába költözött. Itt legalább volt mosdótál és csizmahúzó. Aztán az Astoria Hotel következett, csak mert kedvenc pincnöke, Braunhuber Gyula itt lett f?pincér. Végül - miután elszerette a szállodaigazgató világszép hitvesét, Rezsánt - flegma egyszer?séggel beköltözött a Royal szállóba, az igazgatói lakosztály mellé.

"Bródy Sándorral laktunk itt - írja kés?bb -, ?, mint egy király, én pedig, mint egyszer? hozzátartozója a szállodás családjának." Botrány furcsamód nem e családi háromszögb?l lett, hanem abból, hogy Krúdy 1918-ban a szállodásné lányát is elcsábította. "Magányosan, szállodákban meghúzódomva töltöttem ezt a kort - panaszkodott kés?bb álszentem -, nekem soha nem volt otthonom."

Az új asszonnyal (mert Rozsa Zsuzsannát ezek után feleségül kellett vennie) a Margit-szigetre költöztek. Kis híján 13 évig laktak itt, a nagyszállóban, a kisszállóban, a nádori nyaralóban (Szép Ern? is a szomszédjuk volt), majd bérlakásban. A húszas évek vége felé azonban Krúdy már kegyvesztett lett. Írásait a lapok nem közölték, a rezsit nem tudta fizetni, kegyelemb?l kiutaltak számára egy dűledez? házrészt Óbudán, a Templom utca 15. szám alatt. "Három szobánkból kett? az udvarra, egy az utcára nézett. Ez lett Apué" - emlékszik Krúdy Zsuzsa. - "A parányi, sötét fürd?szobában ócska, horpadt bádorgád szomorkodott, valóságos istencsapás a szigeti gyógyfürd? után. A megszokott fákat, virágokat Anyu néhány muskátlival, leanderrel igyekezett pótolni. Valamennyien tudtuk, hogy más lehet?ségünk nincsen, és ennek az otthonnak is örülnünk kell."

Krúdy itt halt meg 1933. május 12- én. A halála el?tti napokban villanyát kikapcsolták, adósságai miatt a bíróságon megalázó vagyontalansági esküt kellett tennie, az asztalon a halottkém nem talált semmit, csak egy kopott halszállkás felölt?t, meg csatos üvegben egy palack zöldszilvánit, amit utolsó este hozatott a Kéhli fogadóból.

A sors fintora, hogy most ezt a lakását is "elrekvirálták". A hatalom (újabb fityiszt mutatva az írónak) épp a hajdani Krúdy-emlékházat "utalta ki" a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Múzeum számára. Egyik hajléktalant költöztették a másik helyére. Az elmúlt hat évben a múzeum is többször költözött, el?ször a várbeli Fortuna házból Pestre, majd a Szent István téri palotából ide, a volt Dugovics Titusz térre.

A történet mégis happy enddel zárul. A Krúdy-emlékházat ugyanis az Isten is múzeumnak teremtette. Ha valahol, akkor itt még él a régi Pest-Buda hangulata, ezen a macskaköves szakaszon, ahol hajdanán "lassítani szoktak a leggyorsabb fiákeres is", a házak még mindig a "földbe bújnak", az ódonság illatát érezni, s a kapuból rálátni Kéhli mama bodegájára, amit az író csak kegyhelynek nevezett, hiszen olyan ház volt, ahol "a gyomor és a lélek is felvidulhat".

Nem csak kegyelet tehát, hogy Kiss Imre igazgató és Saly Noémi tudományos munkatárs az új helyen az els? kiállítást Krúdy budapesti lakhelyeinek szentelte. A lakások mellett képzeletben végigjárhatjuk az író törzshelyeit is a zugligeti Fácántól a budafoki Kutyaavilláig, a tabáni Mélypincét?l az ódon Zenél? Óráig, a vízvárosi Zöld Hordótól a Kéhlí fogadóig, ahol - feltehet?en - legutoljára kötött asztalkend?t. Hiszen "az az ember, aki nem ebédelt, nem sokat jelent ezen a világon". Reménykedjünk benne, hogy végre hazataláltak. Az író is, meg a múzeum is.

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Múzeum
(Budapest III., Korona tér 1.)

"Nekem soha nem volt otthonom..." - Krúdy Gyula budapesti életének színterei.
A kiállítás 2012. december 31-ig látogatható.

hetivalasz.hu - Vinkó József

Ajánló